

CYFRINACHOL

EITEM RHIF 10

CYFARFOD:	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
DYDDIAD:	15fed o Orffennaf, 2020
TEITL:	OPSIYNAU PLAS TAN Y BWLCH
AWDUR:	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
PWRPAS:	Ymgynghori'n ffurfiol ar opsiynau ar gyfer y dyfodol ar gyfer Plas Tan y Bwlch

1 CEFNDIR

- 1.1 Fel y mae'r Aelodau'n ymwybodol mae effaith Cofid-19 ar fusnes yr Awdurdod, yn enwedig yr elfen cynhyrchu incwm o fusnes yr Awdurdod wedi bod yn ddwys.
- 1.2 Mae Bwrdd Plas Tan y Bwlch yn cynnwys tri aelod o'r Awdurdod a thri Swyddog. Mae ganddo'r cylch gwaith o ddarparu cefnogaeth a chymorth i swyddogion ac adrodd o bryd i'w gilydd i'r pwyllgor Perfformiad ac Adnoddau ar y meysydd canlynol:
  - 1.2.1 Gweithredu'r Strategaeth Gyllideb fel sy'n berthnasol i Blas Tan y Bwlch.
  - 1.2.2 Symud drosodd i fodel busnes cynaliadwy.
  - 1.2.3 Ystyried heriau'r dyfodol a darparu cyfeiriad strategol ar gyfer Plas Tan y Bwlch.
  - 1.2.4 Ystyried penodi arbenigwyr yn ôl yr angen i ymdrin â materion neu broblemau allweddol.
  - 1.2.5 Gosod / sefydlu'r taliadau am gyrsiau a gweithgareddau ym Mhlas Tan y Bwlch.
  - 1.2.6 Rhoi mewnbwn i'r rhaglen o gyrsiau a'r rhaglen waith flynyddol ar gyfer Plas Tan y Bwlch a'i chymeradwyo.
  - 1.2.7 Awdurdodi ceisiadau am grantiau a chymorth ariannol ar gyfer Plas Tan y Bwlch lle nad yw cyfanswm gwerth gros y prosiect yn fwy na £50,000.
- 1.3 Yn ei dro mae gan y pwyllgor Perfformiad ac Adnoddau'r cylch gwaith o ystyried adroddiadau cyfnodol gan Fwrdd Plas Tan y Bwlch ac i weithredu ar ran yr Awdurdod wrth sefydlu polisiau codi tâl a'r cyfraddau y codir tâl amdanynt am Wasanaethau'r Awdurdod.

- 1.4 Mater i'r Awdurdod felly yw ystyried a phenderfynu ar unrhyw newidiadau tymor hir posibl ar gyfer y busnes a ymgwymerir ag o ym Mhlas Tan y Bwlch gyda mewnbwn addas gan Fwrdd Plas Tan y Bwlch.
- 1.5 Ynglwm wrth yr adroddiad hwn mae dau adroddiad a ystyriwyd yn ddiweddar gan Fwrdd Plas Tan y Bwlch. Mae'r adroddiad cyntaf ar gael o dan Atodiad 1 o'r enw "Busnes y Dyfodol," hwn yw'r adroddiad gan y Pennaeth Busnes sy'n manylu ar yr effaith real iawn y mae Cofid-19 wedi'i chael ar y ganolfan a'r cwmpas cyfyngedig ar gyfer adferiad, yn sicr yn y tymor byr ac, i mewn i'r tymor canolig hefyd mae'n debyg. Yr ail adroddiad yn Atodiad 2 yw'r adroddiad o'r enw "Adroddiad ar Amcangyfrif Cost Opsiynau sy'n Ymwneud â Phlas Tan Y Bwlch" sy'n ceisio darparu costau tebygol ar gyfer y Bwrdd wrth barhau i redeg Plas Tan y Bwlch ar ei fodel busnes cyfredol yn ogystal â chostau ar gyfer cau'r ganolfan o bosibl.
- 1.6 Er bod y papurau ynglwm yn eu cyfanrwydd credaf y byddai'n ddefnyddiol tynnu sylw at ffeithiau allweddol ar y costau tebygol i'r Awdurdod:
  - 1.6.1 Costiodd Plas Tan y Bwlch £246,055 i'r Awdurdod redeg am y flwyddyn ariannol olaf yn 2019/20. Gellir priodoli rhywfaint o'r ffigur hwn i bandemig Cofid-19 ond y gwir amdani yw bod y ganolfan yn sylweddol fyr o gyrraedd ei tharged incwm cyn y pandemig. Adroddwyd am hyn i'r Awdurdod o'r blaen ac roedd yn ystyriaeth allweddol wrth i'r Awdurdod benderfynu bwrw ymlaen â phrosiect a ariennir gan grant a fyddai wedi goruchwyllo uwchraddiad sylweddol i'r llety yn gyffredinol. Roedd hefyd yn cynnwys trosi'r atodiad yn y cefn yn ddatblygiad o fath byncws.
  - 1.6.2 Mae'r Ganolfan wedi methu â chyrraedd ei tharged incwm ym mhump o'r chwe blynedd diwethaf ac mae'r gwir gost i'r Awdurdod o weithredu Plas yn ystod y cyfnod hwn wedi amrywio o £147,409 i £377,450 y flwyddyn.
  - 1.6.3 Os na fydd unrhyw newid i'r model busnes presennol, mae'r gost debygol i'r Awdurdod yn debygol o gynyddu'n sylweddol. Dros y ddwy flynedd ariannol nesaf o 01.04.2020 - 31.03.2022 bydd cost amcanol rhedeg Plas ar ei fodel busnes cyfredol yn £499,082 ar sail yr amgylchiadau gorau tra byddai asesiad mwy darbodus yn dod at ffigur o £760,045.
  - 1.6.4 Amcangyfrifir y byddai costau cronus diswyddo a rhyddhau pensiwn yn £385,181.

2 YSTYRIAETHAU BWRDD Y PLAS

- 2.1 Cyn dod at unrhyw gonsensws, gofynnodd y Bwrdd am eglurhad ar ddwy agwedd allweddol sef a oedd yr Awdurdod yn debygol o adennill unrhyw un o'i golledion incwm gan Lywodraeth Cymru ac yn ail pe bai'r penderfyniad i fwrw ymlaen â'r datblygiad a nodwyd yn 1.6.1 uchod a oedd yna unrhyw risg y byddai Llywodraeth Cymru yn ei hawlio yn ôl yn y dyfodol.

- 2.2 Ar adeg cyfarfod y Bwrdd ac ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn ni ellid rhoi unrhyw sicrwydd ar y naill na'r llall o'r agweddau hyn ond os yw'r sefyllfa wedi newid erbyn cyfarfod yr Awdurdod yna rhoddir diweddariad llafar ar hynny. Os yw'r newyddion yn gadarnhaol yn hyn o beth yna efallai y byddwn mewn sefyllfa lle bydd y bwlch cyllido ar gyfer Plas Tan y Bwlch ar gyfer y flwyddyn ariannol hon wedi'i leihau'n sylweddol. Fodd bynnag, os felly, nid yw hyn yn dileu'r diffyg cyllido gwirioneddol sy'n wynebu'r Plas yn y dyfodol.
- 2.3 Trafododd Bwrdd Plas nifer o opsiynau posibl yn amrywio o barhau â'r model busnes cyfredol, gweithredu ar lefel is, cau'r safle dros dro tra pery'r pandemig ac yna ystyried opsiynau posibl o ran cau'n gyfan gwbl.
- 2.4 Fel rhan o'r drafodaeth hon, hysbyswyd y Bwrdd ynghylch ffrydiau incwm, - o'r incwm rhent a dderbynnir o'r mast telathrebu ar y tir a'r cynllun trydan dŵr sy'n dod i gyfanswm o oddeutu £3,500 a £28,000 yn flynyddol. Hefyd, mae yna gaban ym mherchnogaeth yr Awdurdod a allai ffurfio uned hunanarlwyo sy'n hawdd ei gosod ar gyfer cynhyrchu incwm pellach yn annibynnol o'r prif dŷ ei hun.
- 2.5 Roedd rhywfaint o botensial cynhyrchu incwm hyd yn oed yn ystod y pandemig. Roedd hyn yn cynnwys y potensial tebygol o gynhyrchu incwm Gwely a Brecwast sylweddol pe byddem yn gallu marchnata'r adeilad fel un sydd wedi cymryd camau i leihau lledaeniad Cofid-19 a thrwy hynny fanteisio ar y mewnlifiad tebygol o bobl sy'n dewis cymryd "gwyliau nes at adref" yn ystod yr amser hwn. Mae yna archebion eraill hefyd wedi'u hamlygu yn adroddiad y 'Pennaeth Busnes' sy'n debygol o fynd ymlaen fel digwyddiad Red Bull.
- 2.6 Roedd consensws cyffredinol ymhlith aelodau'r Bwrdd bod y sefyllfa bresennol yn anghynaladwy a'i fod yn rhoi'r Awdurdod yn agored i risg ariannol annerbyniol a risg annerbyniol i'w enw da. Roedd hyn yn arbennig o wir gan mai dwy brif ffrwd incwm y ganolfan yw plant sy'n mynychu trwy gyfrwng eu hysgolion a'u cyrsiau sy'n denu cyfran uchel o'r rhai sydd â risg uwch (oherwydd eu hoedran) os ydyn nhw'n dal Cofid-19. Teimlwyd gyda'r ddau grŵp oedran hyn na fyddai busnes craidd cyfredol Plas yn dychwelyd mewn niferoedd yn y dyfodol agos a bod y rhagdybiaeth a wnaed gan y Pennaeth Busnes y byddai Plas unwaith eto'n gweithredu yn ôl ar gapasiti a busnes 100% erbyn 2022 / 23 yn optimistaidd.
- 2.7 Fodd bynnag, roedd cytundeb cyffredinol y gallai gweithredu gyda brys gormodol hefyd roi'r Awdurdod yn agored i risg e.e. pe bai'r Awdurdod yn cau Plas ar unwaith ac yn cael gwared ar yr adeilad, mae risg wirioneddol na fyddem yn gallu cael y pris gorau posibl o dan amgylchiadau presennol y farchnad. Yn yr un modd, byddai bordio'r adeilad yn golygu bod yr Awdurdod mewn perygl o fandaliaeth a thynnu deunyddiau gwerthfawr oddi ar yr adeilad fel y plwm ar y to. Rhaid cofio bod Plas Tan y Bwlch yn adeilad rhestredig

Gradd II* ac mae gan yr Awdurdod ddyletswydd gofal i sicrhau ei fod yn cael ei gynnal.

- 2.8 O ran y cwestiwn a ddylid bwrw ymlaen ag unrhyw welliannau arfaethedig i'r Plas ai peidio, roedd y Bwrdd yn ymwybodol y gallai staff edrych yn negyddol ar welliannau ar yr union adeg pan fo'i ddyfodol yn cael ei drafod. Fodd bynnag, teimlwyd y gallai peidio â gwneud hynny roi'r Awdurdod a'r staff o dan anfantais pe bai sefydliad arall yn dangos diddordeb yn y dyfodol agos naill ai i fod yn bartner gyda'r Awdurdod wrth redeg y Plas neu fel arall o ran prydlesu neu brynu'r adeilad. Wedi pwysu a mesur, teimlwyd hefyd y byddai'r gwaith diweddar o ailwampio y tu mewn i'r adeilad yn ychwanegu at werth cyfalaf yr adeilad.
- 2.9 Bu cryn ddadlau / drafod ynghylch yr hyn y gallai gweithredu ar sail lai ei olygu mewn gwirionedd a hefyd yr hyn a olygwyd mewn gwirionedd wrth gau'r ganolfan dros dro neu ei chau yn rhannol dros dro. Cytunodd y Bwrdd fod angen amser pellach i drafod a dod i gytundeb yn hynny o beth gan nad oedd y wybodaeth mewn perthynas â hynny wrth law yn y cyfarfod.
- 2.10 Fodd bynnag, mae unrhyw newidiadau yn debygol o arwain at newidiadau sylweddol i'r strwythur staffio yn y Plas a chytunwyd y dylai'r Awdurdod yn awr fwrw ymlaen gydag ymgynghoriad staff ffurfiol a fyddai hefyd yn cynnwys yr Undebau ar ddyfodol posibl Plas.

3 ARGYMHELLION BWRDD Y PLAS

- 3.1 Yn wyneb nifer y staff a allai gael eu heffeithio, bod yr Awdurdod yn mynd ati i ddechrau ar y broses o ymgynghori'n ffurfiol â staff a'r Undebau Llafur ar ddyfodol Plas Tan y Bwlch.
- 3.2 Bod Bwrdd Plas sy'n gweithio ar y cyd â Chadeiryddion yr Awdurdod ac Is-gadeirydd yr Awdurdod yn ystyried modelau busnes amgen (gan gynnwys gweithio gyda sefydliadau eraill) i ystyried faint o swyddi y gellir eu hachub. Bod yr Awdurdod yn ystyried y mater ymhellach yng nghyfarfod yr Awdurdod ym mis Medi oni bai bod cyfarfod Awdurdod arbennig yn cael ei alw cyn y dyddiad hwnnw i drafod y mater.
- 3.3 Yn y cyfamser bod y gwelliannau arfaethedig a gymeradwywyd yn flaenorol gan yr Awdurdod yn mynd rhagddynt er mwyn gosod y ganolfan yn y sefyllfa orau bosibl i barhau â rhyw fath o fodel busnes amgen neu weithio mewn partneriaeth ag eraill.

GOBLYGIADAU ADNODDAU

Nid oes gan yr adroddiad hwn ynddo'i hun oblygiadau sylweddol o ran adnoddau ond y broses ymgynghori yw'r cam cyntaf yn yr hyn a allai fod yn fater o gau Plas Tan y Bwlch. Fel yr amlygwyd ynghynt yn fy adroddiad, amcangyfrifir y byddai costau cronol diswyddo a rhyddhau pensiwn yn £385,181.

Amlygir goblygiadau sylweddol hefyd o ran adnoddau yn fy adroddiad mewn cysylltiad â pharhau i redeg y ganolfan.

ARGYMHELLION

Derbyn argymhellion Bwrdd Plas a bwrw ymlaen fel yr amlinellwyd ym mharagraffau 3.1 - 3.3 o'r adroddiad hwn.

PAPURAU CEFNDIROL

Mae'r papurau a roddwyd gerbron cyfarfod Bwrdd Plas Tan y Bwlch ar y 1af o Orffennaf 2020 yn atodol i'r adroddiad hwn fel Atodiad 1 a 2.

ATODIAD 1

EITEM RHIF 4

CYFARFOD	Bwrdd Rheoli Plas Tan a Bwlch
DYDDIAD	1af Gorffennaf 2020
TEITL	BUSNES YN Y DYFODOL
ADRODDIAD GAN	Pennaeth Busnes
PWRPAS	I ddarparu manylion am botensial busnes ac opsiynau ar gyfer y dyfodol.

1. Cefndir

- 1.1 Oherwydd y pandemig coronafirws mae'r Ganolfan wedi bod ar gau yn gyfan gwbl i fusnes ers 17 Mawrth, 2020 pan adawodd y grŵp preswyl diwethaf.
- 1.2 Rhoddwyd y rhan fwyaf o'r staff ar y cynllun seibiant o'r dyddiad hwnnw, gyda rhai aelodau o'r tîm gweinyddol yn gweithio am ychydig wythnosau i allu canslo cyrsiau a rhoi gwybod i gwsmeriaid. O ddechrau mis Mai mae un aelod o'r tîm gweinyddol wedi parhau er mwyn ymdrin ag ymholiadau a pharhau i gysylltu â chwsmeriaid wrth i'r cyfnod cau gael ei ymestyn. Mae un aelod arall o staff wedi parhau i weithio i ofalu am ddiogelwch yr adeilad ac i ymdrin ag unrhyw eitem arall sydd angen sylw ynghyd â rhywfaint o arddio sylfaenol.
- 1.3 Nid yw'n eglur pryd y bydd Llywodraeth Cymru yn llacio'r cyfyngiadau sy'n ymwneud â lletai preswyl er mwyn caniatáu inni ailagor, a hefyd pa fesurau fydd yn rhaid bod yn eu lle o ran pellhau cymdeithasol.
- 1.4 Mae Croeso Cymru yn awgrymu 26 Medi 2020 fel dyddiad ar gyfer agor ar gyfer archebion.
- 1.5 Bydd yn rhaid gwneud addasiadau i'r ffordd yr ydym yn gweithio i sicrhau y gall staff weithio'n ddiogel a bod cwsmeriaid yn gallu cynnal pellter cymdeithasol.
- 1.6 Nid yw'r ffigurau a gyflwynir yn yr adroddiad hwn yn cynnwys unrhyw gyllid y gall yr Awdurdod ei hawlio o dan y Cynllun Cadw Swyddi Coronafirws ar gyfer staff ar seibiant ac unrhyw arbedion a wneir wrth fod ar gau.

2. Potensial busnes

- 2.1 Wrth edrych ar y potensial busnes bu'n rhaid i mi dybio y bydd mesurau pellhau cymdeithasol yn eu lle tan ddiwedd y flwyddyn ariannol hon o leiaf. Tybir na fydd y mesurau hyn yn cael eu llacio hyd nes y deuir o hyd i frechlyn ar gyfer y firws.
- 2.2 Gan fod gan bob maes gwaith a wneir sylfaen gwahanol o gwsmeriaid ac felly ystyriaethau gwahanol byddaf yn mynd i'r afael â phob un ar wahân.

Yr Ystafell De a'r Bar	Ystafell De	Gellir agor yr Ystafell De cyn gynted ag y bydd y cyfyngiadau'n cael eu codi oherwydd mae'n cael ei staffio gan un person. Byddai'n rhaid gosod sgrin Persbecs yn y man gwasanaethu ac aildrefnu dodrefn er mwyn galluogi pellter cymdeithasol. Fodd bynnag, gan fod y rhan fwyaf o'r diwrnodau proffidiol yn ystod gwyliau'r banc ac ar benwythnosau, mae'n annhebygol y bydd nifer y cwsmeriaid yn dychwelyd i wneud agor yr Ystafell De yn broffidiol yn 2020. Rhagwelir y gwelir y lefelau arferol yn dychwelyd yn yr haf 2021 a fyddai'n golygu y byddai'r Ystafell De yn dychwelyd i fod yn hyfyw.
	Bar	Gellid sefydlu bar dros dro ar y prif goridor (fel rydyn ni'n ei wneud ar gyfer digwyddiadau arbennig) felly gallai derbynnydd y nos ei staffio - oni bai bod grŵp mawr yn y tŷ a'r adeg hynny fe fyddai angen staff ychwanegol.
Siale	Fe'i hysbysebwr trwy Airbnb ar hyn o bryd.	Gellid ailagor ar gyfer archebion cyn gynted ag y bydd cyfyngiadau'n cael eu codi. Byddai angen gwneud gwaith glanhau a diheintio ychwanegol

		rhwng cwsmeriaid yn unol â chanllawiau cyfredol Llywodraeth Cymru.
Cyfarfodydd Dydd		Gyda llawer o sefydliadau'n cynnal cyfarfodydd rhithwir yn llwyddiannus credir y bydd llai o geisiadau am gyfarfodydd. Bydd rhai cyfarfodydd yn amlwg yn cael eu cynnal ond bydd yn rhaid i ni sicrhau ein bod yn gallu gweithredu pellter cymdeithasol efallai trwy gyfyngu ar nifer y mynychwyr.
NCS / Y Cyngor Astudiaethau Maes (FSC)	Canlwyd holl gyrsiau 2020.	Mae'r FSC, y prif bartneriaid yn y maes hwn, ar gau ar hyn o bryd. Mae'n debygol y byddai'r grwpiau NCS yn dychwelyd yn 2021 er nad oes sicrwydd o hyn.
Archebion Grŵp	Red Bull	Mae ganddyn nhw ddiddordeb o hyd mewn defnyddio'r cyfleusterau yn y Plas. Gallai hyn olygu eu bod nhw'n llogi'r adeilad â'i bod nhw'n dod â'u harlwywyr eu hunain i ddarparu'r holl wasanaethau a phrydau bwyd i'w gwesteion.
	Gŵyl Ukulele	Maent wedi aildrefnu eu digwyddiad rhwng mis Mai a mis Tachwedd 2020 gan ddefnyddio'r tŷ cyfan a'r holl lety. Mae'r trefnydd wedi nodi bod y digwyddiad yn debygol o fynd yn ei flaen fel y cynlluniwyd gyda phellter cymdeithasol yn ei le.
	Grwpiau eraill	Grwpiau cerdded a Chymdeithasau Celf. Nid yw'n hysbys sut y bydd y gweithgareddau hyn yn

		adfer / codi ar ôl i'r cyfyngiadau gael eu codi. Mae llawer o'r cwsmeriaid yn yr ystod oedran hŷn. Os oes yna grwpiau yn y cyfnod ar ôl i ni ailagor cyn i'r rheoliadau pellter cymdeithasol gael eu llacio yna bydd raid i ni sicrhau nad yw'r niferoedd sy'n mynychu yn ei gwneud hi'n anodd gweithredu'r rheolau hyn. Mae hyn yn cynnwys ar gyfer yr ochr breswyl a defnyddio'r bws mini.
Priodasau a Digwyddiadau Arbennig		Mae pob un a gynlluniwyd ar gyfer eleni wedi canslo gan nodi y byddent yn hoffi ail archebu ar gyfer y flwyddyn nesaf.
Cyrsiau ar y Cyd	SyM (WI) a Chymdeithas Cerddoriaeth Siambr ac ati	Yn yr un modd â Grwpiau Eraill, mae'r cleientiaid yn y categori hwn yn gyffredinol yn yr ystod oedran hŷn. Bu'n rhaid i mi dybio y bydd y digwyddiadau hyn yn mynd yn eu blaenau gyda nifer is o bosibl am gwpl o flynyddoedd.
Gwely a Brecwast	Argaeledd cyfyngedig sy'n cael ei farchnata trwy Airbnb ar hyn o bryd.	Byddai'n rhaid i ni gynyddu'r marchnata a sicrhau bod y llety ar gael trwy wahanol asiantau archebu ar-lein. I wneud hyn byddai'n rhaid i ni uwchraddio ein systemau swyddfa gefn (prosiect ar y gweill hefo'r adran TG), mae'n bosibl rheoli argaeledd â llaw, fodd bynnag, mae hyn yn cymryd llawer o amser, ac mae'n agored i wall dynol gan arwain at archebion dwbl. Mae defnyddio system â llaw

		hefyd yn cyfyngu ar nifer y llwyfannau ar-lein y gellir eu defnyddio.
Grwpiau Almaeneg		<p>Mae'r mesur ar gyfer pellhau cymdeithasol a'r cyfyngiadau cwarantîn cyfredol (ynysu 14 diwrnod) yn golygu na fyddai'n bosibl rhedeg y cyrsiau hyn.</p> <p>Mae'r gweithredwr Almaeneg sy'n bartner i ni yn awyddus i ailsefydlu'r archebion cyn gynted â phosibl, ond ni wyddys sut yr effeithir ar yr archebion. Os bydd tymor 2020 yn cael ei ganslo nid yw'n eglur a fydd y gweithredwr yn parhau i fod mewn busnes felly bu'n rhaid i mi ragdybio dim busnes yn 2021.</p>
Hyfforddiant		'Does dim wedi'i gynllunio ar gyfer 2020 ar hyn o bryd.
Cyrsiau Cyhoeddus		<p>Mae'r rhain fel arfer yn cael eu bwcio gan unigolion neu gyplau. Mae yna nifer o faterion a fydd yn effeithio ar y nifer sy'n dod ar gyrsiau a hyfywedd cyrsiau o'r fath.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bydd yn anodd rhedeg rhai ohonynt a chynnal pellter cymdeithasol. 2) Bydd yn rhaid cyfyngu cyrsiau sy'n defnyddio ein bysiau mini i 6 person er mwyn gallu cynnig pellter cymdeithasol. 3) Gellir darparu prydau bwyd o hyd, fodd bynnag, byddai angen ail-drefnu'r ystafell fwyta i ganiatáu pellter cymdeithasol ac yn dilyn y canllawiau a gyhoeddwyd gan

		<p>UKHospitality ni fyddem yn gallu cynnig gwasanaeth gweini. Efallai y bydd angen defnyddio ystafell Oakeley hefyd i ganiatáu lle ar gyfer niferoedd digonol. Byddai'n rhaid i ni aildrefnu cymaint â phosibl o'r cyrsiau yn ystod misoedd yr Hydref a'r Gaeaf, ar yr amod bod y tiwtor ar gael a'i fod yn amser addas o'r flwyddyn. Byddai'n rhaid gwirio hyfywedd cyrsiau cyn cadarnhau dyddiadau newydd.</p>
Ysgol - Blas ar y Plas		<p>Mae llawer o'r cyrsiau hyn, a gynigir i ysgolion cynradd lleol, yn cael eu cynnal rhwng mis Ionawr a mis Mawrth. Mae'n dal yn aneglur pa fesurau fydd ar waith bryd hynny a hefyd awydd rhieni'r disgyblion i fentro hyn. Er mwyn cymryd hyn i ystyriaeth, bu'n rhaid i mi dybio gostyngiad o 75% yn y presenoldeb. Yn dibynnu ar lefel yr heintiau ac os oes ail don yn digwydd fel y rhagwelir ar hyn o bryd yn ystod y gaeaf efallai y bydd llai o ysgolion yn mynychu. I'r gwrthwyneb, gall y sefyllfa gael ei gwella'n fawr a gall y niferoedd fod ar eu lefel arferol.</p>
Ysgol – Cynradd		<p>Yn yr un modd â chyrsiau Blas ar y Plas, nid yw'n eglur pa gyfyngiadau a all fod ar waith. Rwyf wedi tybio gostyngiad o 75% yn y presenoldeb.</p>

Ysgol – Uwchradd		Mae'r holl grwpiau sydd wedi'u cynllunio ar gyfer 2020/21 wedi'u canslo. Rhagwelir y bydd y rhain yn dychwelyd i lefelau arferol yn 2021/20.
Prifysgol		Mae Prifysgol Llundain eisoes wedi canslo eu hymweliad arfaethedig ar gyfer mis Hydref 2020 oherwydd bydd eu haddysgu i gyd ar-lein. Nid ydynt yn rhagweld dyfodol cadarnhaol.

- 2.3 Gyda'r holl ystyriaethau uchod, rhagwelir y bydd incwm yn cael ei effeithio'n ddramatig yn y tymor byr gyda chymaint â 75% o ostyngiad mewn incwm efallai. Mae hyn yn cyfrif am oddeutu £575,000 ym mlwyddyn ariannol 2020/21 gan gynnwys y diffyg a ragwelwyd eisoes. Mae hyn hefyd yn tybio ein bod yn gallu aildrefnu rhai o'r cyrsiau rydyn ni wedi gorfod eu canslo yn ystod misoedd yr hydref / gaeaf. Os na fydd unrhyw ysgolion yn mynychu cyn y Pasg 2021 bydd gostyngiad ychwanegol o £36,000 mewn incwm.
- 2.4 Wrth edrych ymlaen at flwyddyn ariannol 2021/2022 y gobaith yw y bydd cynnydd cyson yn y niferoedd sy'n mynychu ein cyrsiau a'n digwyddiadau wrth i hyder dychwelyd a mesurau pellhau cymdeithasol gael eu llacio ymhellach neu eu dileu'n llwyr. Rhagwelir y gallai fod gostyngiad o bron i 50% yn ein hincwm o rai cyrsiau yn dal i fod. Mae hyn yn oddeutu £240,000.
- 2.5 Y ffigurau a ddyfynnir yw'r diffyg a ragwelir o ran incwm ac nid ydynt yn ystyried unrhyw arbedion a gyflawnwyd tra ar gau, y grant cynllun seibiant y bydd yr Awdurdod yn gallu ei hawlio ac eitemau eraill fel ad-daliadau Trethi Busnes.
- 2.6 Mae manylion pellach am oblygiadau ariannol y cau a chostau ychwanegol posibl i'r Awdurdod yn y dyfodol yn cael eu cyflwyno mewn adroddiad ar wahân.

3. Yr Ailddatblygu Arfaethedig

- 3.1 Mae'r prosiect ailddatblygu arfaethedig a gynlluniwyd wedi'i ohirio am y tro. Derbyniwyd tendrau ar gyfer y gwaith ond maent yn dal heb gael eu hagar.
- 3.2 Mae 4 prif elfen i'r prosiect.
- 3.2.1 **Ystafelloedd gwely'r prif dŷ** – mae angen y gwaith hwn gan fod yr ystafelloedd gwely yn y prif dŷ mewn cyflwr gwael. Os ydym yn mynd i geisio marchnata'r llety i'r farchnad Gwely a Brechwast bydd angen i ni barhau â hyn, ynghyd ag uwchraddio'r system archebu swyddfa gefn i sicrhau bod y llety ar gael i asiantau teithio ar-lein..

- 3.2.2 **Adleolir bar a derbynfa newydd** – dylai hyn fynd yn ei flaen oherwydd fe fydd yn gwella'r cyfleusterau.
- 3.2.3 **Llety hostel** – hyd nes y codir y cyfyngiadau pellter cymdeithasol, mae'n annhebygol y bydd llawer o alw am y math hwn o lety. Ar ôl codir cyfyngiadau, a fydd cwsmeriaid yn dal i fod yn wylidwrs o lety math hostel? Efallai y bydd angen ail-edrych ar y cynlluniau ac efallai eu newid i ystafelloedd mwy generig tebyg i Wely a Brecwast.
- 3.2.4 **Ystafell wely foethus** – y rhan hon o'r ailddatblygiad sydd â'r cyfiawnhad lleiaf ac roedd yn dal i gael ei ystyried o ran y rhesymeg i barhau ag o.

4. Senarios y Dyfodol

- 4.1 Mae Visit Britain a Croeso Cymru yn rhagweld ymchwydd yn y galw am 'Wyliau Aros' ar ôl i'r cyfyngiadau cloi gael eu codi. Os ydym wedi cwblhau'r gwaith o uwchraddio'r llety ac adleolir bar ac wedi sefydlu'r system archebu swyddfa gefn newydd byddem mewn sefyllfa ddefnyddol i fanteisio ar hyn.
- 4.2 Gan dybio y bydd y gofynion pellter cymdeithasol yn dal i fod ar waith, bydd yn rhaid i ni addasu i drefniadau gweithio newydd ar gyfer gweini prydau bwyd.
  - 4.2.1 **Brecwast** - byddai'n rhaid i aelod o staff ei roi ar blât fel nad yw cwsmeriaid yn rhannu'r offer gweini.
  - 4.2.2 **Cinio Canol Dydd** – os ydym am gynnig y rhain, gallent fod ar gael o'r Ystafell De yn unig os rhoddir mesurau addas ar waith fel sgriniau Persbecs.
  - 4.2.3 **Cinio Gyda'r Nos** – byddai'n rhaid iddo fod yn unol â'r system bresennol o wasanaeth bwrdd teulu gan ddefnyddio'r Ystafell Fwyta, Ystafell Oakeley a'r Llyfrgell o bosibl i ganiatáu digon o le ar gyfer ymbellhau cymdeithasol.
  - 4.2.4 **Gwasanaeth Mewn Ystafell** – byddai'n rhaid i ni ymchwilio i ymarferoldeb cynnig hyn i westeion nad ydynt yn dymuno defnyddio'r ystafell fwyta.
- 4.3 Rhagwelir mai llety'r byncws fydd â'r galw lleiaf oherwydd ni fydd cwsmeriaid eisiau rhannu ystafelloedd gwely neu gyfleusterau cegin gyda phobl nad ydyn nhw'n eu hadnabod. Byddai'n bosibl gwneud y gwaith ar yr ystafelloedd i ddarparu'r cyfleusterau ensuite ac yna eu dodrefnu yn wahanol i'r gwelyau bync a gynlluniwyd er mwyn galluogi iddynt gael eu marchnata fel llety Gwely a Brecwast ychydig yn rhatach.

5. Mentrau Newydd

- 5.1 Bydd angen i'r Ganolfan fod yn rhagweithiol wrth addasu i fentrau newydd sy'n cynnig mathau newydd o gyrsiau a digwyddiadau. Trafodwyd amlinelliad o'r syniadau mewn cyfarfodydd blaenorol o'r Bwrdd, maent yn cynnwys datblygu ystod o gyrsiau sy'n mynd i'r afael â materion fel Newid Hinsawdd ac effaith ddynol ar yr amgylchedd.

- 5.2 Bydd yn cymryd amser staff i ddod o hyd i diwtoriaid addas a sefydlu a marchnata'r cyrsiau / digwyddiadau hyn ac mae'n annhebygol y gellid eu sefydlu hyd dymor yr hydref 2021 ar y cynharaf.
- 5.3 Bydd marchnata yn allweddol i lwyddiant ailsefydlu'r Ganolfan yn y farchnad. Byddai hyn yn cael ei gynorthwyo gan y prosiect aiddatblygu pe bai'n bwrw ymlaen.

6. Ail agor

- 6.1 Er mwyn i'r Ganolfan allu ailagor a dilyn y canllawiau Pellter Cymdeithasol a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru, byddai'n rhaid i ni brynu a gosod sawl sgrin Persbecs, yn enwedig yn y dderbynfa.
- 6.2 Byddai'n rhaid i ni fabwysiadu system wahanol ar gyfer prydau gyda'r nos, fel rydyn ni'n ei wneud amser cinio ganol dydd er mwyn sicrhau nad yw staff sy'n gweini yn dod i gysylltiad agos â chwsmeriaid.
- 6.3 Cyn ailagor bydd angen sterileiddio neu fflycio'r system ddŵr i sicrhau nad oes unrhyw risg o Glefyd y Llyngfilwyr (Legionnaires) gan fod y dŵr yn y system wedi bod yn sefyll ers cryn amser.
- 6.4 Mae'r Sefydliad Safonau Prydain wedi cyhoeddi canllaw cynhwysfawr ar Weithio'n Ddiogel, y byddai'n rhaid i ni ei fabwysiadu er diogelwch a lles ein staff a'n hymwelwyr. Mae'n cynnwys argymhellion fel glanhau arwynebau sy'n cael eu cyffwrdd yn rheolaidd (e.e. dolenni drysau, switshis golau, cownteri, pwyntiau talu ac adnoddau a rennir).
- 6.5 Byddai'n rhaid i ni edrych ar batrymau gwaith staff i sicrhau bod gennym ddigon o staff ar ddyletswydd pan fydd eu hangen. Ar hyn o bryd dim ond un aelod o staff sy'n gweithio gyda'r nos oherwydd fel ein gweithgareddau arferol, mae'r mwyafrif o westeion yn cymryd rhan mewn gweithgareddau cwrs.

ATODIAD 2

EITEM RHIF 5

CYFARFOD	Bwrdd Rheoli Plas Tan y Bwlch
DYDDIAD	1af Gorffennaf 2020
TEITL	ADRODDIAD AR AMCAN GOST YR OPSIYNAU SY'N BERTHNASOL I BLAS TAN Y BWLCH
ADRODDIAD GAN	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
PWRPAS	Rhoi gwybodaeth i'r Bwrdd Rheoli i gynorthwyo i lunio argymhelliad i'r Awdurdod ar ddyfodol Plas Tan y Bwlch.

1. Cefndir

- 1.1 O ganlyniad i bandemig COFID-19, mae'r ganolfan astudio wedi bod ar gau o ganol mis Mawrth 2020. Mae'r rhan fwyaf o'r staff wedi cael eu rhoi ar y cynllun seibiant.
- 1.2 Mae'r Awdurdod yn wynebu colled sylweddol o incwm masnachol o ganlyniad i'r pandemig. Rydym yn aros am gadarnhad swyddogol gan Lywodraeth Cymru am gymorth ariannol ar gyfer Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yn y cyd-destun hwn, ond rydym yn rhagweld y gallai cymorth ariannol o'r fath fod ar ffurf natur dros dro.
- 1.3 Y doethineb canfyddedig o ran economi'r Deyrnas Unedig yw ein bod yn mynd i mewn i ddirwasgiad difrifol gyda'r Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd ar hyn o bryd yn rhagweld cwmp o 11.5% mewn incwm cenedlaethol (CDG) ar gyfer 2020, ynghyd ag ansicrwydd ynghylch Brexit "heb fargen" a'r posibilrwydd o ail gyfnod llwyrsgloi.
- 1.4 Mae cyfyngiadau teithio rhyngwladol gan gynnwys wynebu cyfnod cwarantîn 14 diwrnod cyfredol ar ôl dychwelyd i'r DU yn awgrymu y bydd llawer mwy o drigolion y DU yn ôl pob tebyg yn treulio eu gwyliau yn y DU.
- 1.5 Heblaw am fusnes sy'n gysylltiedig ag ysgolion, mae'r ddemograffig gyfredol ar gyfer cwsmeriaid y Ganolfan Astudio yn yr ystod o bobl oedran hŷn a ystyrir fel rhai sy'n fwy agored i niwed yn sgil COFID-19, ac nid oes sicrwydd o frechlyn eto, heb sôn am fod yn rhywbeth sydd ar fin digwydd.

- 1.6 Yn 2019/20 derbyniodd yr Awdurdod gyllid grant Llywodraeth Cymru o £229,000 tuag at uwchraddio'r llety yn y prif adeilad a datblygu llety ar ffurf byncws. Mae'r Awdurdod wedi ymrwymo £48,840 o arian ychwanegol i'r prosiect hwn o gronfeydd wrth gefn:—
£28,500 o'r Gronfa Rheoli Asedau
£20,340 o'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn.
Deallir bod hyblygrwydd o ran defnyddio'r arian grant hwnnw pe bai hynny'n ofynnol.
- Darperir y gyllideb refeniw wreiddiol ar gyfer y ganolfan astudio yn 2020/21 (ac eithrio'r dyfarniad cyflog blynyddol sydd eto i'w gytuno) yn Atodiad 1.
- 1.7 Mae bwriad i ddisodli'r system archebu cyrsiau gyfredol. Y gyllideb ar gyfer hyn yw £28,193.
- 1.8 Yn 2019/20 fe wnaeth y ganolfan astudio golled yn erbyn y gyllideb o £160,370. Mae'r canlyniadau gan gynnwys y 5 mlynedd flaenorol fel y nodir isod, ac nid ydynt yn cynnwys unrhyw gyfraniad at wasanaethau cymorth corfforaethol a rhent tybiannol ar gyfer yr adeilad:

Tabl 1 - Cost Net Plas Tan a Bwlch i'r Awdurdod.

Blwyddyn	Cyllideb Arian Parod Diwygiedig (refeniw)	Alldro (refeniw)	Cost i'r Awdurdod
	(£)	(£)	(£)
2019/20	85,685	(160,370)	246,055
2018/19	104,557	(42,852)	147,409
2017/18	158,984	(81,005)	239,989
2016/17	308,765	(9,078)	317,843
2015/16	256,576	32,905	223,671
2014/15	348,790	(28,660)	377,450

Mae'r gostyngiad sylweddol yn y gyllideb arian parod ddiwygiedig yn 2017/18 yn bennaf oherwydd cynnydd o £141,500 yn y targed ar gyfer incwm ffioedd cyrsiau.

2. **Amcangyfrif o gost yr opsiynau**

- 2.1 Y flwyddyn ariannol gyflawn ddiwethaf yn rhydd o effeithiau COFID-19 yw 2018/19, felly defnyddiwyd gwariant ac incwm gwirioneddol ar gyfer y flwyddyn ariannol honno fel man cychwyn ar gyfer amcangyfrif senarios ar gyfer y dyfodol.
- 2.2 Mae'r Pennaeth Busnes wedi amcangyfrif yn gyffredinol, os gall y ganolfan astudio ailagor ym mis Hydref 2020:
- Bydd y 6 mis hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol yn rhedeg ar drosiant o 25%
  - Bydd 2021/22 yn rhedeg ar drosiant o 50%
  - Bydd 2022/23 yn rhedeg ar drosiant o 100%.
- 2.3 Gan gymhwyso'r rhagdybiaethau uchod i ffigurau gwirioneddol 2018/19 ac addasu ar gyfer y gwyliau treth (£34k) yn 2020/21 ac arbedion trwy'r cynllun seibiant (£122k), rydym yn dod at y diffygion amcangyfrifedig canlynol.

Tabl 2 - Amcangyfrif o'r Diffyg Net yn seiliedig ar ffigurau 2018/19

Cyfnod	Diffyg Net	Diffyg Net y Flwyddyn Ariannol
1/4/2020 – 30/9/2020	161,155	
1/10/2020 – 31/3/2021	215,636	376,791
1/4/2021 – 31/3/2022	383,254	383,254
1/4/2022 – 31/3/2023	157,699	157,699

- 2.4 Mae'r Pennaeth Busnes wedi adolygu'r ffrydiau incwm posibl fel y nodwyd yn ei adroddiad "Diweddariad Busnes yn y Dyfodol" i gyfarfod y Bwrdd hwn. Mae defnyddio'r wybodaeth hon i adolygu sail 2018/19 yn rhoi'r ffigurau yn nhabl 3 isod i ni. Er eu bod yn cydnabod yr ansicrwydd a wynebier a thrwy hynny anhawster i gyflawni rhagolygon credadwy, mae hyn yn darparu'r hyn y gellid ei ystyried yn senario 'o dan yr amgylchiadau gorau' ar gyfer y cyfnodau o dan sylw.

Tabl 3 - Amcangyfrif o'r Diffyg Net yn seiliedig ar 2018/19 a rhagolygon incwm diwygiedig

Cyfnod	Diffyg Net y Flwyddyn Ariannol
1/4/2020 – 31/3/2021	312,597
1/4/2021 – 31/3/2022	186,485
1/4/2022 – 31/3/2023	107,699

Mae ffigurau'r Pennaeth Busnes yn cynnwys incwm o £50,000 yn 2021/22 a 2022/23 yr un ar gyfer busnes newydd a ddenir ar sail gwell cyfleusterau llety a chyfleuster archebu ar-lein. Mae'r Pennaeth Busnes yn nodi y gallai'r llif incwm hwn fod yn werth £100,000 y.f. ar sail 10 ystafell wedi'u harchebu am 100 noson am £100 y noson. Nid yw'r amcangyfrifon yn cynnwys cynnydd mewn costau e.e. arlwy, yn ymwneud â'r ffigurau incwm uwch.

2.5 Felly amcangyfrifir bod y diffyg net ar gyfer y ganolfan astudio dros y cyfnod dwy flynedd 1/4/2020 - 3/31/2022 rhwng £499,082 - £760,045, gyda'r blynyddoedd canlynol hefyd yn edrych ar ddiffygion sylweddol yn dibynnu ar y gallu i ddenu busnes newydd.

3. Costau Cau Plas Tan y Bwlch

3.1 Mae'r Ganolfan Astudio yn cyflogi 29+ o staff yn dibynnu ar faint sy'n ofynnol ar sail "achlysurol". Amcangyfrifir mai cost hawliadau am daliadau diswyddo a chostau cyflogwyr rhyddhau pensiynau yn gynnwys ydi:

Diswyddiadau	£206,497
Rhyddhau pensiynau	<u>£178,684</u>
	<u>£385,181</u>

Mae'r costau diswyddo yn seiliedig ar gyfrifiadau ar 31/12/2020 a dyfarniad cyflog heb ei gytuno , hyd yn hyn, o 2.75%.

3.2 Byddai'r costau ychwanegol amcangyfrifedig sy'n ymwneud â "rhoi'r adeilad o'r neilltu" tra'n aros iddo werthu yn cynnwys cost unwaith ac am byth o'i fordio sydd tua £6,000. Byddai'r cynllun trydan dŵr yn parhau i gynhyrchu incwm, dyweder, £28,000 y.f. i'w gyfrannu at gostau cynnal a chadw.

4. Argymhelliad

Ystyried yr adroddiad ar y cyd â'r adroddiad gan y Pennaeth Busnes ar incwm yn y dyfodol, a ffurfio argymhelliad ar ddyfodol Plas Tan y Bwlch i'r Awd